

шевне болести. Ове су болести повезане са повишеном самосвесношћу, самовредновањем, када преувеличани осећај сопствене величине изазива презир и непријатељски однос према другим људима.

Горделивац је увек незадовољан људима који га окружују и условима свога живота па стога понекад долази и до очајања, богохулства, прелести, а понекад и до самоубиства.

У почетном стадијуму гордост се тешко распознаје. Само опитни духовник или психолог могу непогрешиво одредити рађање ове страсти.

Човек се понаша нормално, али опитно око у њему увиђа почетак болести. Човек је задовољан собом. Доброг је расположења: пева, смеши се, чак се и често смеје и понекад се громко кикоће без разлога; бива оргиналан, оштроуман, довија се на разне начине да би обратио пажњу присутних на себе; воли да пуно говори и у његовом се говору чује бесконачно пута "Ја". Ипак, од једне неodobравајуће речи, његово се расположење брзо мења и он као да вене, а од похвале поново процветавата као "мајска зора" и почиње да лети као лептир. Али у глобалу, на овом нивоу његово расположење остаје светло.

Даље, уколико човек не долази до схватања своје греховности, не каје се и не исправља, његова се болест развија и заоштрава.

У човеку се појављује искрена увереност у своју надмоћ над другима. Ова увереност брзо прелази у страст командовања и он почиње да располаже туђом пажњом,

туђим временом и туђим силама по своме нахођењу. Постаје нагао и дрзак: за све се пита, па и ако упропасти неку ствар; у све се меша, чак и у туђе породице.

На овом нивоу стање гордог човека постаје лошије јер често наилази на отпор околине. Постепено почиње да буде све више и више раздражљив, тврдоглав, пргав, свима неподношљив. Природно, почињу да га избегавају, али он је убеђен у своју исправност и сматра да њега једноставно нико не схвата и зато се разилази са свима. Злоба и мржња, презир и надменост се насељавају и утврђују у његовом срцу. Душа постаје тамна и хладна, ум се помрачује и човек напушта свако покоравање. Његов је циљ - терати своје, посрамити, импресионирати остале и доказати своју "исправност". Ето, такви горделивци и оснивају расколе и јереси.

У следећем стадијуму развоја болести човек се разилази и са Богом... Све што има, а ту се мисли и на способности и понеку врлину, он приписује себи. Уверен је да може свој живот устројити без помоћи са стране и може сам стећи све што му је потребно за живот. Посматра себе као хероја, па чак иако је слабога здравља. Преузноси се својом "мудрошћу", својим познањима и горди се свиме што има. Његова молитва постаје неискрена, хладна, без скрушености, а касније и потпуно престаје да се моли. Стање његове душе постаје неизрециво мрачно и без зрачка светлости, али упоредо с тим он је искрено убеђен у исправност свога пута и убрзано наставља да иде према својој погибли.

Манастир Успења Пресвете Богородице - Подмаине
са благословом игумана - јеромонаха Рафаила

ПРВА НЕДЕЉА ВЕЛИКОГ ПОСТА - НЕДЕЉА ПРАВОСЛАВЉА

св. Мелетије Антиохијски, св. Алексије, митрополић московски

Иверска икона Пресвете Богородице

Јн. 1, 43 - 51, зч. 5; Јевр. 11, 24 - 26, 32 - 12, 2; зч. 329.

исвети и праведни Јован Кронштајтски

БЕСЕДА НА ПРВУ НЕДЕЉУ ВЕЛИКОГ ПОСТА

Себи и многим од вас, драга браћо и сестре, желим неизрециву милост Божју, духовно обновљење, задобијено кроз Великопосни подвиг, молитву, пост, покајање, а нарочито причешће Пречистим и Животворним Тајнама Тела и Крви Господње. И за ово кратко време могли смо на себи препознати корист од поста и молитве, а да и не говоримо о користи од исповести и причешћа, уколико смо само, подразумева се, искрено проводили ово време на своје спасење и искрено испуњавали услове поста и Великопосног подвига; уколико смо се уздржавали од сувишног јела и пића, искрено се молили, смиравали се пред Богом и ближњима, били милосрдни, познали мноштво својих неправди и безакоња и веома зажалили због њих, имајући чврсту намеру да их више не чинимо, и на крају их искрено признали и задобили опроштај и отпуштење, и удостојили се оку-

шања животворне хране.

Али, да ли смо сви ми заиста задобили корист од претходне недеље? Да ли су наша срца стала ближе Богу и Пречистој Мајки Живота, Цркви, светоме анђелу Чувару и светитељима Божјим; да ли смо искреније заволели правду и врлину и да ли смо замрзели сваку неправду и безаконје; да ли искреније волимо Бога и ближње; осећамо ли тешње духовно сродство једни са другима, као чланови једног тела Христовог, као удови Христови, "јер један је хљеб" светотајински, "једно смо тијело многи, пошто се сви од једнога хљеба причешћујемо" (1Кор. 10, 17)? Осећамо ли срцем да се потоци безакоња не уливају у нашу душу са онаквим нередом и насиљем, како је то било пре припреме и причешћа, да су у великој мери пресушили у нама, да смо поставили чистији, слободнији, спокој-

email: kontakt@manastirpodmaine.org

интернет презентација: manastirpodmaine.org

нији, бестраснији, бољи, љубазнији, да смо постали склони ка свему доброме и корисноме? Да ли се у нама умањила похлепа према телесним задоволствима и користољубље? Да ли смо поста-

јер ко је тај који је без греха?!

Истина је, браћо и сестре, да нико није без греха, али живети као што смо живели и грешити као и раније, након што смо се обновили покајањем и приче-

Кад је Бог сишао у овај свет, Господ Христос, Он је постао видљив за нас људе. Бог је постао видљив. И гледајући Њега ми уствари гледамо Живога Бога. Он је живи Лик Божји у свету, Икона Божја у свету.

И бранећи ту живу Икону Божју у овоме свету Православна Црква је одбранила човека, одбранила Христа као човека. Он Бог, постао је човек, да би у нама људима пронашао Икону Божју, живу Икону Божју, коју смо ми затрпали гресима и страстима, унаказили је, изгребали је сву својим порочним животом. Господ је сишао у овај свет, постао човек, како се вели у дивним црквеним песмама и молитвама, да обнови Свој

Лик у човеку, да обнови Своју Икону у човеку, која је иструлела у страстима, иструлела у пороцима нашим, иструлела у гресима нашим, и човек је постао унакажена Икона Божја, унакажена. И Он, сишавши у овај свет као чиста, пречиста Икона Божја, као Бог, Он је показао шта је човек, шта је савршени човек, какав треба да је човек у овоме свету.

Њрејодобни Јустин Нови Белијски

ли кроткији, трпељивији, снисходљивији према ближњима? Да ли смо почели да чешће гледамо на небо, на истинску и вечну отаџбину, и да ли са мањом пристрасношћу обраћамо пажњу на све земаљско, као на привремено, тренутно, пролазно? Јер погледајте само колико је људи из нашег окружења уграбљено смрћу за кратко време, и смрт непрекидно убира своје жртве. Уколико је тако, уколико смо постали бољи и благоразумнији, опет честитам и себи и вама на великој милости Божјој, и упоредо молим, да Господ укрепи ово добро расположење и настројење срца и у мени и у вама. Али да никога не прелести лукава помисао да смо, слава Богу, збацили са себе бреме грехова и да можемо опет живети као што смо живели и грешити као што смо грешили,

шћем – то не треба и не приличи хришћанину. Света Црква кроз духовника уразумљује свакога који се покајао: “Од свих ових грехова се од сада требаш чувати, јер си крштен другим крштењем, у хришћанској тајни, и да поставивши добар почетак, уз Божју помоћ, не помишљаш више да се враћаш на исто, да не постанеш изложен подсмеху, јер ово не приличи хришћанима, него часно и исправно и побожно живети да ти и Бог помогне својом благодаћу”. Ево шта Црква саветује ономе који се раскајао. Чак нам и здрави разум исто саветује, јер ко ће, умивши се, зажелети да опет постане блатњав? Само свиња, окупавши се, поново иде да се ваља у блату; само је псу својствено да се враћа на своју бљувотину (2Петр. 2, 22). “Ето постао си здрав, више не

гријеши, да ти се што горе не догоди” (Јн. 5, 14), говори Господ исцељеноме раслабљеном. И са нама се може догодити нешто веома лоше, уколико након покајања не будемо радили на врлини. Тада ће нас благодат Божја оставити ради непажње и нерада на себи.

Покајање и причешће нам отварају небо и царство небеско, јер, Господ говори, “Који једе морије тијело и пије моју крв има живот вјечни - и у мени пребива и ја у њему” (Јн. 54, 56). Како не ценити добијени дар – вечни живот и пребивање Христа у нама и наше пребивање у Њему! Нама је небо отворено покајањем и причешћем, како је написано: “Од сада ћете видјети небо отворе-

но”. Каква чудесна милост! Нашим гресима оно је било закључано, као у најјачим затворима и замковима, а покајањем је отворено. Искористимо ову милост Божју, док се небо опет над нама не затвори, јер Бог зна, хоће ли нам се оно опет отворити, када га поново затворимо разноврсним гресима. За многе се оно заувек затворило. Луде девојке су ударале у затворене двери, говорећи: “Господару, Господару! Отвори нам!”, а њима је било речено: “Заиста вам кажем, не познајем вас”, а свима нама је речено: “Стражите, дакле, јер не знате дана ни часа у који ће Син Човјечији доћи” (Мт. 25, 11 – 13). Амин.

схиитуман Сава

СИМПТОМИ И РАЗВОЈ ГОРДОСТИ

Грех гордости у свом развоју има неколико степена и почиње од сујете

Симптоми сујете су: жеља за похвалама, нетрпљење оптуживања, саветовања и прекора; умишљеност, подозривост (сумњичавост), злопамћење, осуђивање других, тешко се моли за опроштај, тражење лаких путева; непрекидна игра, као на сцени у присуству посматрача, са циљем да покажемо себе са побожне стране, пажљиво скривајући своје страсти и пороке.

Човек престаје да види своје грехове, не примећује своје недостатке, почиње да умањује своју кривицу или је потпуно одриче, а понекад је чак и пребацује на дру-

ге. Своја пак, знања, искуство, способности и врлине почиње да преувеличава и прецењује. По мери развоја болести у своме мишљењу о себи он узраста до великог, достојног славе. Стога се ова болест и назива тако: **манија величине**. У таквом стању човек не само да осуђује друге, већ их и презире и гнуша их се, па им чак и чини зло. Избави нас Господе од овога!

А када се болесноме чини да га нико не разуме, да га нико не воли, него да га сви прогоне и желе да му учине зло, онда се болест назива **манија прогона**.

Манија величине и манија прогона си најраспрострањенији облици истинске патолошке ду-